

Θεματική ενότητα  
**ΔΕΟ24**



# Eclass4U

*The best Choice for you*

Μάθημα **7**


21/1/2022

ΜΕΡΟΣ Α

Γιαννελόπη Χρ. Αγαλλοπούλου

Βασικές Έννοιες  
**Αστικού Δικαίου**

Δ' έκδοση

 Politeianet.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

**Τόμος Γ1-- ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**

**[ΑΓΑΛΛΟΠΥΛΟΥ]**

»

Καθηγήτρια : Βίκυ Βάρδα.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17  
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ  
100Μ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΑΣΗ  
ΜΕΤΡΟ «ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ»

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-5711484  
ΚΙΝΗΤΟ: 6970401981  
EMAIL: [grammateia.eclass4u@gmail.com](mailto:grammateia.eclass4u@gmail.com)  
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ WEB : [www.eclass4u.gr](http://www.eclass4u.gr)  
SOCIAL MEDIA:   

## 1/ Τι είναι η Ικανότητα για δικαιοπραξία

Ικανότητα για δικαιοπραξία είναι η ικανότητα ενός προσώπου να καταρτίζει αυτοπροσώπως δικαιοπραξίες. Ικανότητα για δικαιοπραξίες έχουν μόνο τα άτομα με πνευματική ωριμότητα και ψυχική υγεία.

Ικανότητα για αδικοπραξία είναι η ικανότητα ενός ατόμου να αντιλαμβάνεται τη σημασία των πράξεων του και να μπορεί να διακρίνει το δίκαιο από το άδικο.

## 2/ Τι είναι ο ουσιαστικός και τι ο τυπικός νόμος;

Η βασική διάκριση του νόμου είναι στον ουσιαστικό και στον τυπικό .

Ουσιαστικός νόμος είναι κάθε πράξη της πολιτείας που περιέχει κανόνες δικαίου, άσχετα από το όργανο που τη θέσπισε και τη διαδικασία μέσα από την οποία αυτή προήλθε . Δύο είναι τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν ένα νόμο ως ουσιαστικό : ο γενικός και ο αφηρημένος χαρακτήρας του .

Η γενικότητα του νόμου σημαίνει ότι θα πρέπει η ρύθμιση που θέτει ο νόμος να μην αναφέρεται σε έναν προσδιορισμένο από την αρχή αριθμό προσώπων. Ο αφηρημένος χαρακτήρας του νόμου σημαίνει ότι η ρύθμιση θα πρέπει να είναι διατυπωμένη έτσι ώστε να υπάγεται σε αυτή ομάδα περιπτώσεων με κοινά χαρακτηριστικά και όχι συγκεκριμένες περιπτώσεις.

**Τυπικός νόμος** , είναι κάθε πράξη της πολιτείας, άσχετα από το εάν περιέχει κανόνες δικαίου, που θεσπίζεται από τα νομοθετικά όργανα της πολιτείας ( Βουλή και Πρόεδρο της Δημοκρατίας ) σύμφωνα με τη συνταγματικά προβλεπόμενη διαδικασία νομοθετικός παραγωγής.

Θεωρείται επομένως τυπικός νόμος κάθε πράξη που ψηφίζει η Βουλή και εκδίδει και δημοσιεύει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το Σύνταγμα.

### 3/ Τι σημαίνει και πώς αντιμετωπίζεται νομοθετικά η ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ;

Κατά το άρθρο 25 παρ.3 Σ, η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος δεν επιτρέπεται. Επίσης, η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος απαγορεύεται στο άρθρο 281 του ΑΚ καθώς και στη διάταξη του άρθρου 30 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (α. 17) «καμία διάταξη αυτής της διακήρυξης δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι παρέχει σε ένα κράτος, μια ομάδα ή ένα άτομο οποιοδήποτε δικαίωμα να προβαίνει σε δραστηριότητα ή πράξη με σκοπό την καταστροφή των δικαιωμάτων ή ελευθεριών που αναγνωρίζει η παρούσα Σύμβαση ή σε μεγαλύτερους περιορισμούς των δικαιωμάτων και ελευθεριών από εκείνους που προβλέπει η παρούσα Σύμβαση» .

Ο συντακτικός νομοθέτης θέτει βασικό αξίωμα, γενικότερη αρχή του δικαίου. Απαγορεύεται η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος στο πλαίσιο των σχέσεων κράτους-πολιτών, αλλά και στο πλαίσιο των διαπροσωπικών σχέσεων. Το Σύνταγμα θέτει αντικειμενικό κανόνα δικαίου που ισχύει στην συνολική έννομη τάξη. Το άρθρο 25 παρ. 3 εφαρμόζεται τόσο στο «δημόσιο», όσο και στο ιδιωτικό δίκαιο.

## 4/ Τι σημαίνει το δικαίωμα του ατόμου στην προσωπικότητα;

Το δικαίωμα του προσώπου στην προσωπικότητα κατοχυρώνεται συνταγματικά στο άρθρο 2 παρ.1 Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο η Πολιτεία οφείλει να σέβεται και να προστατεύει την αξία του ανθρώπου. Περαιτέρω, εξειδικεύεται σε ειδικότερες διατάξεις του ΑΚ και του ποινικού δικαίου, σφαιρικά δε καθιερώνεται με τη διάταξη του άρθρου 57 ΑΚ, σύμφωνα με την οποία προστατεύεται από οποιαδήποτε παράνομη προσβολή Η εικόνα ενός προσώπου είναι στοιχείο της εξατομίκευσής του.

Η χρήση της χωρίς συναίνεση συνιστά παράνομη προσβολή της προσωπικότητάς της. Σύμφωνα με τη νομολογία, απαγορεύεται η απεικόνιση ή η έκθεση σε κοινή θέα της εικόνας του προσώπου για οποιονδήποτε σκοπό, αν δεν συναινέσει σε τούτο ο εικονιζόμενος, εκτός αν είναι πρόσωπο ιστορικό ή πρόσωπο της επικαιρότητας.

Η τυχόν συναίνεση του εικονιζόμενου στη λήψη και δημοσίευση της εικόνας του στον τύπο καλύπτει αποκλειστικά και μόνο τον σκοπό, για τον οποίο αυτή δόθηκε και όχι τη χρήση της για άλλο, άσχετο σκοπό. Η προβολή δημοσίως, χωρίς τη συναίνεση του εικονιζόμενου, της εικόνας του αποτελεί αυτή καθεαυτή παράνομη προσβολή της προσωπικότητας επί της ίδιας εικόνας, χωρίς να απαιτείται επιπρόσθετα από τη δημοσίευση να υπάρχει παράλληλη προσβολή άλλων στοιχείων της προσωπικότητάς του .

Κάθε εξωτερική, προερχόμενη από άλλο πρόσωπο, επέμβαση σε ένα ή σε περισσότερα από τα παραπάνω ενδεικτικά αναφερόμενα στοιχεία της προσωπικότητας, συνιστά κατ αρχήν παράνομη προσβολή του εν λόγω δικαιώματος. Η προσβολή τότε μόνο δεν είναι παράνομη, όταν υφίστανται λόγοι άρσης του παράνομου της πράξης .

## 5/ Ποιες είναι οι βασικές Αξιώσεις λόγω προσβολής του δικαιώματος στην προσωπικότητα;

Σε περίπτωση παράνομης προσβολής του δικαιώματος του προσώπου στην προσωπικότητα προκύπτουν οι ακόλουθες αξιώσεις:

- 1). Άρσης της προσβολής. Η προσβολή πρέπει να υφίσταται, να μην έχει, δηλαδή, λήξει ακόμη. Αίτημα αποτελεί η επαναφορά των πραγμάτων στην προϋφιστάμενη της προσβολής κατάσταση. Δεν απαιτείται για την αξίωση αυτή υπαιτιότητα,
- 2). Παράλειψης της προσβολής στο μέλλον. Παρά το γράμμα του νόμου, γίνεται δεκτό ότι για την προβολή της εν λόγω αξίωσης δεν απαιτείται σε κάθε περίπτωση προηγούμενη παράνομη προσβολή και βάσιμος κίνδυνος επανάληψής της, αλλά αρκεί και η ύπαρξη επικείμενου κινδύνου προσβολής.
- 3). Καταβολής αποζημίωσης. Για το βάσιμο της εν λόγω αξίωσης πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις της αδικοπραξίας, ήτοι: α). παράνομη και υπαίτια- εκτός των περιπτώσεων, που θεμελιώνεται αντικειμενική ευθύνη-συμπεριφορά, β). περιουσιακή ζημία, που να τελεί σε σχέση αιτιώδους συνάφειας με την προσβλητική πράξη,
- 4). Ικανοποίησης ηθικής βλάβης. Η ηθική βλάβη αναφέρεται στην μη περιουσιακή ζημία, συγκεκριμένα στο ψυχικό άλγος, που προκλήθηκε στο πρόσωπο λόγω της προσβολής της προσωπικότητάς του. Κατά τη νομολογία, η ικανοποίησή της προϋποθέτει πταίσμα, ενώ η θεωρία υποστηρίζει την αντίθετη άποψη. Αίτημα αποτελεί η επιδίκαση χρηματικού ποσού, ένα δημοσίευμα ή οτιδήποτε άλλο κρίνεται αναγκαίο από τις περιστάσεις .



## 6/ Τι είναι η σύμβαση;

Είναι η δικαιοπραξία που περιέχει δηλώσεις βούλησης δύο ή περισσότερων προσώπων που το καθένα ενεργεί με διαφορετικό συμφέρον αλλά συμπίπτουν ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Υπάρχουν τα εξής στάδια:

- i. στάδιο διαπραγματεύσεων,
- ii. στάδιο κατάρτισης προσυμφώνου και
- iii. στάδιο κατάρτισης της οριστικής σύμβασης.

Ο κανόνας είναι το άτυπο των δικαιοπραξιών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο. Συστατικός τύπος. Η τήρησή του αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την έγκυρη κατάρτιση δικαιοπραξίας (πχ, συμβολαιογραφικό έγγραφο επί πώλησης ακινήτου). Αποδεικτικός τύπος. Τηρείται για την διευκόλυνση απόδειξης κατάρτισης της δικαιοπραξίας, αλλά δεν αποτελεί αναγκαίο στοιχείο εγκυρότητας της δικαιοπραξίας (πχ, η ενοικίαση διαμερίσματος δεν απαιτεί τήρηση τύπου, συνήθως όμως συντάσσεται έγγραφο προκειμένου να αποδεικνύονται η ενοικίαση και οι όροι αυτής).

## 7/ Ποια είναι η διαφορά σύμβασης εργασίας και σύμβασης έργου;

Σύμβαση έργου είναι η σύμβαση με βάση την οποία ο εργολάβος έχει την υποχρέωση να εκτελέσει το έργο και ο εργοδότης να καταβάλει τη συμφωνημένη αμοιβή. Η βασική διαφορά της σύμβασης έργου από τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας έγκειται στο αντικείμενο τους :

η σύμβαση έργου έχει ως αντικείμενο την εκτέλεση ενός συγκεκριμένου και προσδιορισμένου έργου ,ενώ η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας έχει ως αντικείμενο την παροχή της εργασίας (εργασιακής) δύναμης του μισθωτού, την οποία ο εργοδότης κατευθύνει , ασκώντας το διευθυντικό δικαίωμά του , προς την επίτευξη εκείνου του παραγωγικού αποτελέσματος που επιθυμεί.

Αν π.χ. ο Α και ο Β συμφωνήσουν να βάψει ο Β το σπίτι του Α έναντι ανταλλάγματος 500 ευρώ ,συνάφθηκε σύμβαση έργου, ενώ αν ο Α και ο Β συμφωνήσουν ότι ο Β θα εργάζεται κάθε μέρα με συγκεκριμένο ωράριο για να βαφεί το σπίτι του Α λαμβάνοντας ημερομίσθιο 25 ευρώ ,συνάφθηκε σύμβαση εργασίας.

---

Επιπλέον, οι διαφορές της συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας από τη σύμβαση έργου είναι οι εξής:

---

α)Ως προς την ονομασία των αντισυμβαλλομένων: εργοδότης και εργαζόμενος στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ,εργοδότης και εργολάβος στη σύμβαση έργου

---

β)Ως προς το αντίλλαγμα που καταβάλει ο εργοδότης : στη σύμβαση έργου, η εργολαβική αμοιβή (αντίλλαγμα) συμφωνείται σε ένα συγκεκριμένο ποσό για την πραγματοποίηση ολόκληρου του έργου, το οποίο καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά. Στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, ο εργαζόμενος δικαιούται αμοιβή προσδιοριζόμενη με βάση ποσοτικά κριτήρια της εργασίας του (συνήθως χρονικά),

---

γ)Ως προς το ωράριο:Στη σύμβαση έργου, ο εργολάβος δεν δεσμεύεται για την τήρηση συγκεκριμένου ωραρίου ,αλλά ούτε απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις του εκτός των ορίων του ωραρίου αυτού. Αντίθετα, στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ο εργαζόμενος συνήθως παρέχει την εργασία του εντός χρονικών ορίων (ωράριο .

---

ε)Στη σύμβαση έργου δεν υπάρχει διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη , ενώ στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υπάρχει .

---

στ) Στη σύμβαση έργου τον κίνδυνο καταστροφής του έργου από ανώτερη βία ή τυχαίο περιστατικό φέρει ο εργολάβος μέχρι την αποπεράτωση του έργου και την παράδοσή του στον εργοδότη . Το αντίθετο συμβαίνει στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ,στην περίπτωση που ο εργαζόμενος με τη μισθωμένη εργασία του κατασκευάζει κάποιο έργο : τον κίνδυνο (καταστροφής του έργου από ανώτερη βία ή τυχαίο περιστατικό) φέρει ο εργοδότης .

---

ζ) Στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας η ύλη και τα μέσα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου παραγωγικού αποτελέσματος παρέχονται σχεδόν πάντοτε από τον εργοδότη, ενώ στη σύμβαση έργου μπορεί να παρέχονται είτε από τον εργολάβο (συνήθως) είτε από τον εργοδότη. η) Στη σύμβαση έργου, αν το έργο έχει επουσιώδη ελαττώματα, ο εργοδότης έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον εργολάβο μείωση της αμοιβής ή διόρθωση των ελαττωμάτων μέσα σε εύλογη προθεσμία και ,αν το έργο έχει ουσιώδη ελαττώματα, να ζητήσει την αναστροφή της συμβάσεως.

---

- Στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ,δεν νοούνται τέτοια δικαιώματα του εργοδότη και ,εφόσον το αποτέλεσμα της εργασίας του μισθωτού δεν είναι το δέον ,ο εργοδότης μπορεί να τον απολύσει ,ωστόσο βαρύνεται και ο ίδιος (για το μη δέον αποτέλεσμα της εργασίας του μισθωτού), διότι δεν άσκησε κατάλληλα το διευθυντικό δικαίωμά του.

---

θ) Στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ο εργοδότης οφείλει να καταβάλει για τον εργαζόμενο ασφαλιστικές εισφορές στο Ι.Κ.Α. ,ενώ στη σύμβαση έργου δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση.

## 8/ Τι γνωρίζετε για τη σύμβαση πώλησης και ποιες είναι οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που προκύπτουν;

Με τη σύμβαση της πώλησης ο πωλητής έχει την υποχρέωση να μεταβιβάσει την κυριότητα του πράγματος ή το δικαίωμα που αποτελούν το αντικείμενο της πώλησης και να παραδώσει το πράγμα και ο αγοραστής έχει την υποχρέωση να πληρώσει το τίμημα που συμφωνήθηκε. Η πώληση είναι αμφοτεροβαρής σύμβαση γιατί και οι δύο συμβαλλόμενοι έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις.

**Υποχρεώσεις του πωλητή:** Κύριες υποχρεώσεις:

1. Ο πωλητής έχει την υποχρέωση να παραδώσει το πράγμα ελεύθερο από κάθε δικαίωμα τρίτου (νομικό ελάττωμα). 2. Ο πωλητής υποχρεούται να παραδώσει το πράγμα με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα. Παρεπόμενες υποχρεώσεις που προκύπτουν είτε από συμφωνία των μερών είτε από την καλή πίστη: Ο πωλητής υποχρεούται να ενημερώσει τον αγοραστή για τις νομικές σχέσεις του πωληθέντος, να του παραδώσει τα σχετικά έγγραφα, ο πωλητής έχει υποχρέωση για καλή συσκευασία του πράγματος, για πληροφόρηση του αγοραστή για τη λειτουργία του πράγματος, υποχρέωση για συντήρηση ή/και επισκευή του πράγματος για ορισμένο διάστημα.

**Δικαιώματα του αγοραστή:** 1. Ο πωλητής δεν ευθύνεται για νομικά ελαττώματα που υπάρχουν κατά την πώληση αν ο αγοραστής τα γνώριζε. Ο πωλητής ευθύνεται για την προσημείωση ή υποθήκη ή κατάσχεση ή το ενέχυρο ακόμη και αν ο αγοραστής γνώριζε την ύπαρξή του. 2. Ο αγοραστής, σε περίπτωση ευθύνης του πωλητή για πραγματικό ελάττωμα ή για έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας, δικαιούται κατ' επιλογήν του: 1. να απαιτήσει, χωρίς επιβάρυνσή του, τη διόρθωση ή αντικατάσταση του πράγματος με άλλο, εκτός αν μια τέτοια ενέργεια είναι αδύνατη ή απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες, 2. να μειώσει το τίμημα, 3. να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση εκτός εάν πρόκειται για επουσιώδες πραγματικό ελάττωμα. Ο πωλητής οφείλει να πραγματοποιήσει τη διόρθωση ή την αντικατάσταση σε εύλογο χρόνο και χωρίς σημαντική ενόχληση του αγοραστή. Τα δικαιώματα του αγοραστή λόγω πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας παραγράφονται μετά από 5 χρόνια για τα ακίνητα και 2 χρόνια για τα κινητά. Η παραγραφή αρχίζει από την παράδοση του πράγματος στον αγοραστή, ακόμη και αν ο αγοραστής διαπίστωσε το ελάττωμα ή την έλλειψη της ιδιότητας αργότερα.

#### **Υποχρεώσεις του αγοραστή:**

Κύρια υποχρέωση είναι να καταβάλει το τίμημα.  
Παραπέμενες υποχρεώσεις που προκύπτουν είτε από συμφωνία των μερών είτε από την καλή πίστη: η υποχρέωση να καταβάλει τα έξοδα παραλαβής του πράγματος, να να ειδοποιήσει εγκαίρως τον πωλητή για τυχόν ελαττώματα κ.λ.π.

## 9/ Τι είναι η σύμβαση μίσθωσης;

Μίσθωση είναι η σύμβαση με την οποία ο εκμισθωτής έχει την υποχρέωση να παραχωρήσει στο μισθωτή τη χρήση του πράγματος (μίσθιο) για όσο χρόνο διαρκεί η μίσθωση και ο μισθωτής να καταβάλει το συμφωνηθέν τίμημα. Η μίσθωση είναι σύμβαση αμφοτεροβαρής. Είναι σύμβαση άτυπη και τυχόν έγγραφο μίσθωσης έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Ο εκμισθωτής έχει την υποχρέωση να παραδώσει στο μισθωτή το μίσθιο κατάλληλο για τη συμφωνημένη χρήση και να το διατηρεί κατάλληλο καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Σε περίπτωση ύπαρξης νομικού ή πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συμφωνημένης ιδιότητας ο μισθωτής μπορεί να απαιτήσει αποζημίωση ή μή καταβολή μισθώματος, να απαιτήσει αποζημίωση για μή εκτέλεση της σύμβασης, να προβεί σε άρση του ελαττώματος ή της έλλειψης της ιδιότητας και να απαιτήσει τη δαπάνη, να καταγγείλει τη μίσθωση. Εάν ο μισθωτής παραλάβει ανεπιφύλακτα το μίσθιο γνωρίζοντας το ελάττωμα ή την έλλειψη, τότε ο εκμισθωτής δεν ευθύνεται. Ο μισθωτής έχει υποχρέωση να καταβάλει το μίσθωμα και να διατηρεί το μίσθιο σε καλή κατάσταση, να το μεταχειρίζεται για το λόγο που συμφωνήθηκε (π.χ ως κατοικία) κ.λ.π. Η μίσθωση ορισμένου χρόνου λήγει μόλις περάσει ο συμφωνηθείς χρόνος. Η μίσθωση αορίστου χρόνου λήγει με καταγγελία.

## 10/ Τι ορίζεται ως ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ;

Σύμβαση εργασίας ,σύμφωνα με το άρθρο 657ΑΚ, είναι η σύμβαση με την οποία ο εργαζόμενος έχει υποχρέωση να παρέχει για ορισμένο ή αόριστο χρόνο την εργασία του στον εργοδότη και αυτός να του καταβάλει τον συμφωνημένο μισθό. Η σύμβαση εργασίας ,όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 657ΑΚ, ονομάζεται και ατομική σύμβαση εργασίας , για να αντιδιασταλεί προς τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας , οι οποίες συμπληρώνουν τους γενικούς όρους εργασίας που ορίζονται με νόμο και συνάπτονται μεταξύ των εκπροσώπων εργαζομένων και των εκπροσώπων των εργοδοτών ,ύστερα από ελεύθερες διαπραγματεύσεις .

Η ατομική σύμβαση εργασίας είναι ενοχική σύμβαση ,διότι ρυθμίζεται με βάση τους κανόνες του Ενοχικού Δικαίου και από αυτήν απορρέουν ενοχικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των αντισυμβαλλομένων ,δηλαδή, από τη μια μεριά, το δικαίωμα του εργοδότη να λαμβάνει από τον εργαζόμενο την παροχή της εργασίας του για ορισμένο ή αόριστο χρόνο και η υποχρέωσή του να του καταβάλει τον συμφωνημένο μισθό και, από την άλλη, το δικαίωμα του εργαζομένου να λαμβάνει από τον εργοδότη τον συμφωνημένο μισθό και να του παρέχει την εργασία του για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.



Η ατομική σύμβαση εργασίας είναι άτυπη σύμβαση (άτυπη δικαιοπραξία) , διότι για την έγκυρη σύναψή της δεν απαιτείται η τήρηση κάποιου συστατικού τύπου (λ.χ. συμβολαιογραφικό έγγραφο ή έγγραφο βέβαιης χρονολογίας ή απλό ιδιωτικό έγγραφο) .Η σύναψη της ατομικής σύμβασης εργασίας μπορεί να συναφθεί και προφορικά ή να συνάγεται η σύναψή της εκ των πραγμάτων ,από το ότι δηλ. ο εργαζόμενος παρέσχε την εργασία του στον συγκεκριμένο εργοδότη.

Υπάρχουν, όμως, και ορισμένες κατηγορίες ατομικών συμβάσεων εργασίας ,για τις οποίες απαιτείται ,σύμφωνα με ρητή απαίτηση του Νόμου , να συνάπτονται με ορισμένο τύπο

π.χ. η ατομική σύμβαση εξαρτημένης εργασίας προπονητή, η ατομική σύμβαση εξαρτημένης εργασίας εκ περιτροπής, η ατομική σύμβαση μερικής απασχόλησης.

## Χαρακτηριστικά της σύμβασης εργασίας.

Στη σύμβαση εργασίας υπάρχει έντονο το στοιχείο της εξάρτησης από τον εργοδότη. Ο τελευταίος έχει δικαίωμα να παρέμβει στον τρόπο, τον χρόνο και τον τόπο της εργασίας και να τα ρυθμίζει μονομερώς με βάση το λεγόμενο «**διευθυντικό δικαίωμα**».

- **έντονος προσωπικός δεσμός** ανάμεσα σε εργοδότη και εργαζόμενο.
- **υποχρέωση εργαζομένου** για επιμελή εκτέλεση της συμφωνηθείσας εργασίας δηλαδή ο μισθωτός πρέπει να φροντίζει να είναι πρόθυμος απέναντι στον εργοδότη του, συνεργάσιμος με τους συναδέλφους του ,εξυπηρετικός προς όλους ,ευπρεπής και συνεπής. Υποχρέωση υπακοής στις εντολές του εργοδότη. Ωστόσο, ο εργαζόμενος δεν οφείλει να υπακούει σε εντολές παράνομες ή ανήθικες ούτε να εκτελεί εργασίες που βρίσκονται έξω από τα πλαίσια της συμβάσεως εργασίας του. Επίσης , δεν νοείται υποχρέωση υπακοής του εργαζόμενου σε εντολές που δίνονται με καταχρηστική άσκηση του διευθυντικού δικαιώματος. Η υποχρέωση πίστης δηλαδή ο μισθωτός οφείλει να μην απασχολείται παράλληλα σε ανταγωνιστική προς τα συμφέροντα του εργοδότη του επιχείρηση, να μην ανταγωνίζεται τον εργοδότη του στο επαγγελματικό πεδίο του (δηλ. του εργοδότη), να μη δυσφημεί τον εργοδότη του ,να μην αποτρέπει τρίτους να συναλλαχθούν με τον εργοδότη του, να τηρεί εχεμύθεια σχετικά με τα απόρρητα του εργοδότη του κλπ.

- **υποχρέωση εργοδότη** για εμπρόθεσμη και προσήκουσας καταβολή συμφωνημένου μισθού, υποχρέωση ετήσιας άδειας με αποδοχές, άδεια μητρότητας, λήψη μέτρων για την ασφάλεια του εργαζομένου αναφορικά με τα εργατικά ατυχήματα, μέριμνα για την προστασία της προσωπικότητας, της ηθικής, της υγείας, της ζωής του εργαζομένου.
- **Χρονική διάρκεια της εργασίας** : Η εργασία του μισθωτού μπορεί να συμφωνείται ότι θα παρέχεται στον εργοδότη είτε για ορισμένο χρόνο είτε για αόριστο χρόνο, οπότε αντίστοιχα υφίσταται είτε σύμβαση εργασίας αόριστου χρόνου είτε σύμβαση εργασίας αόριστου χρόνου .

## 11/ Τι γνωρίζετε για το Σωματείο;

Σωματείο( 78-106 ΑΚ) είναι ένωση 20 τουλάχιστον προσώπων για την επιδίωξη σκοπού ΜΗ κερδοσκοπικού. Μη κερδοσκοπικός σκοπός δεν είναι μόνον ο ιδεολογικός, καλλιτεχνικός, φιλανθρωπικός κ.λ.π αλλά και ο οικονομικός σκοπός (π.χ τα επαγγελματικά σωματεία). Ο σκοπός του σωματείου δεν πρέπει να αντίκειται στο νόμο και στα χρηστά ήθη.

### → Προϋποθέσεις Σύστασης Σωματείου

- ✓ Έγγραφο συστατική πράξη υπογεγραμμένη από τουλάχιστον 20 πρόσωπα για την ίδρυση του σωματείου.
- ✓ Καταστατικό που συντάσσεται εγγράφως και καθορίζονται η επωνυμία, η έδρα, ο σκοπός, οι όροι λειτουργίας του, οι πόροι του, οι οποίοι καθορίζονται απ' το άρθρο 5 του 1264/1982, οι όροι για την τροποποίηση του καταστατικού, οι όροι διάλυσης , τα όργανα διοίκησης και αντιπροσώπευσης κ.λ.π.
- ✓ Αίτηση στο Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας της έδρας του σωματείου. Έκδοση απόφασης κατόπιν ελέγχου της νομιμότητας από το Δικαστήριο δεδομένου ότι πρόκειται για το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και απαγορεύεται έλεγχος σκοπιμότητας.
- ✓ Εγγραφή στο βιβλίο των σωματείων στο Πρωτοδικείο μόλις η δικαστική απόφαση καταστεί τελεσίδικη. Από την εγγραφή αυτή το σωματείο αποκτά νομική προσωπικότητα.

## Όργανα του σωματείου:

- α) η Διοίκηση (μονομελής ή πολυμελής),
- β) η Συνέλευση των μελών. Η Συνέλευση έχει την εποπτεία και τον έλεγχο των οργάνων της Διοίκησης και μπορεί να τα παύει, εγκρίνει τον ισολογισμό, αποφασίζει για την μεταβολή του σκοπού του σωματείου, την τροποποίηση του καταστατικού κ.λ.π.,
- γ) Πειθαρχικό Συμβούλιο, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό.

Η ιδιότητα μέλους του σωματείου δεν μεταβιβάζεται και δεν κληρονομείται. Παύει σε περίπτωση θανάτου του μέλους, με την αποβολή του μέλους, την αποχώρηση του μέλους, εξαιτίας ειδικών λόγων που αναφέρονται στο Καταστατικό (π.χ λόγω αλλαγής επαγγέλματος) ή με τη διάλυση του σωματείου.

# Διάλυση του σωματείου:

→ Αυτοδικαίως όταν προβλέπεται από το καταστατικό ή όταν τα μέλη του σωματείου μείνουν λιγότερα από 10.

Με απόφαση της Συνέλευσης των μελών

Με τελεσίδικη απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας του σωματείου μετά από αίτηση της διοίκησης του σωματείου ή του 1/5 των μελών του .

Αν το σωματείο επιδιώκει σκοπό διαφορετικό από εκείνον που καθορίζει το καταστατικό ή αν ο σκοπός ή η λειτουργία του σωματείου έχουν καταστεί παράνομη ή ανήθικη ή αντίθετοι προς τη δημόσια τάξη.

Αν ο σκοπός του σωματείου εκπληρώθηκε ή αν από τη μακρόχρονη αδράνεια συνάγεται ότι ο σκοπός του έχει εγκαταλειφθεί.

Η περιουσία του σωματείου που διαλύεται δεν διανέμεται ποτέ στα μέλη του, αλλά χρησιμοποιείται όπως ορίζει ο νόμος και το καταστατικό του αλλιώς περιέρχεται στο δημόσιο το οποίο υποχρεούται να εκπληρώσει με αυτήν τον σκοπό του σωματείου (106 ΑΚ). Μετά τη διάλυση ακολουθεί η εκκαθάριση.

Θεματική ενότητα  
**ΔΕΟ24**



Καθηγήτρια : Βίκυ Βάρδα.



# Eclass4U

*The best Choice for you*

Μάθημα **7**

21/1/2022

ΜΕΡΟΣ Β

ΘΕΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

**Τόμος Γ2--- ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**

[ΑΡΓΥΡΟΣ]

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17  
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ  
100Μ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΑΣΗ  
ΜΕΤΡΟ «ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ»

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-5711484  
ΚΙΝΗΤΟ: 6970401981  
EMAIL: [grammateia.eclass4u@gmail.com](mailto:grammateia.eclass4u@gmail.com)  
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ WEB : [www.eclass4u.gr](http://www.eclass4u.gr)  
SOCIAL MEDIA:   

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ : Βίκυ Βάρδα - [vicky.e.class4u@gmail.com](mailto:vicky.e.class4u@gmail.com) - 0611

22

## 1/ Τι είναι ο μισθός;

Ο μισθός είναι το αντάλλαγμα που καταβάλλει ο εργοδότης για την εργασία που προσφέρει ο εργαζόμενος.

### Είδη μισθού:

- α. νόμιμος μισθός (ο προβλεπόμενος από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας),
- β. συμφωνημένος μισθός (ο κατόπιν συμφωνίας μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη) και
- γ. κοινωνικός μισθός (επιδόματα). Ο συμφωνημένος μισθός δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το νόμιμο.

## 2/ Τι είναι το διευθυντικό δικαίωμα;

Ο εργοδότης μπορεί να παρεμβαίνει στον τρόπο, χρόνο και τόπο εργασίας και να επιβάλει ρυθμίσεις μονομερώς καθώς και να απευθύνει οδηγίες. Τα όρια του δικαιώματος προσδιορίζονται από το νόμο, τις συλλογικές συμβάσεις, τις δικαστικές αποφάσεις, τους Κανονισμούς εργασίας, τις ατομικές συμβάσεις τα όρια που θέτουν τα χρηστά ήθη και η καλή πίστη.

- Πχ, ο εργοδότης δεν μπορεί να απασχολήσει εργαζόμενο παραπάνω από τα νομίμως προβλεπόμενα (οκτάωρο) εκτός αν πληρώσει υπερωρίες, να αναθέτει εργασία διαφορετική από τη συμφωνηθείσα, να μεταθέτει εργαζόμενους για λόγους εκδίκευσης, να αναθέτει κοπιαστικές εργασίες.
- Πχ, ο εργοδότης δεν μπορεί να απολύσει εργαζόμενο για να προσλάβει άλλον με λιγότερες αποδοχές (παράβαση χρηστών ηθών και καλής πίστης).



### 3/ Τι σημαίνει σπουδαίος λόγος για τη λύση σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου;

Η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου μπορεί να καταγγελθεί πριν από τη λήξη της για σπουδαίο λόγο είτε από τον εργοδότη είτε από τον εργαζόμενο.

- Σπουδαίος λόγος είναι η ύπαρξη γεγονότος κατά τη διάρκεια της σύμβασης εξαιτίας του οποίου είναι αδύνατη η εξακολούθησή της σύμφωνα με την καλή πίστη.
- Σπουδαίος λόγος για τον εργοδότη θεωρείται, για παράδειγμα, η επαγγελματική ανεπάρκεια του εργαζομένου, η διάπραξη αξιόποινης πράξης στην υπηρεσία, οι επανειλημμένες απουσίες κ.ά.
- Σπουδαίος λόγος για τον εργαζόμενο θεωρείται, για παράδειγμα, η υβριστική συμπεριφορά του εργοδότη, η αδικαιολόγητη και συχνή καθυστέρηση πληρωμής του μισθού, η παράλειψη λήψης των απαραίτητων μέτρων για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.

Εάν διαπιστωθεί ύπαρξη σπουδαίου λόγου, ο εργοδότης δεν υποχρεούται να προβεί σε αποζημίωση. Εάν όμως δεν υπάρχει σπουδαίος λόγος και καταγγελθεί η σύμβαση, ο εργαζόμενος μπορεί να διεκδικήσει δικαστικά τους μισθούς που θα έπαιρνε μέχρι τη λήξη της.

Η εργασιακή σχέση κατά τη διάρκεια ισχύος της θα πρέπει να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης, οι οποίες εξαρτώνται από οικονομοτεχνικούς και άλλους παράγοντες.

## 4/ Τι είναι βλαπτική μεταβολή;

Κάθε μεταβολή των όρων εργασίας της σύμβασης, η οποία γίνεται μονομερώς και χωρίς τη συναίνεση του μισθωτού και οι οποία επιφέρει ζημία υλική ή ηθική στον εργαζόμενο, συνιστά βλαπτική μεταβολή.

### Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Μετάθεση σε άλλο κατάστημα ή παράρτημα της επιχείρησης, όταν η σύμβαση εργασίας προσδιορίζει σαφώς συγκεκριμένο τόπο.
- Μετάθεση στην ίδια πόλη, μετακίνηση σε άλλο τμήμα με ταυτόχρονη μείωση των αποδοχών.
- Ανάθεση κατώτερων καθηκόντων με αποτέλεσμα την ηθική μείωση του εργαζομένου.



**Eclass4U**

*The best Choice for you*

**Σε περίπτωση αυθαίρετης μεταβολής των όρων της σύμβασης εργασίας του, ο εργαζόμενος έχει τα εξής δικαιώματα:**

Να θεωρήσει τη μεταβολή αυτή σαν άκυρη καταγγελία της εργασιακής σύμβασης και να ασκήσει, μέσα στη νόμιμη προθεσμία αγωγή για ακύρωση της απόλυσης και καταβολή μισθών υπερημερίας ή για την επιδίκαση της αποζημίωσής του.

Να επιμείνει στην τήρηση των αρχικών όρων της σύμβασής του και να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του με βάση την αρχική σύμβαση, χωρίς να αποδεχτεί την προσφορά υπηρεσιών διαφορετικών από τις συμφωνηθείσες.

Παράλληλα, μπορεί να ζητήσει να του επιδικασθεί αποζημίωση για την ηθική βλάβη που υπέστη λόγω της προσβολής της προσωπικότητάς του.

Κρατά επιφύλαξη και προσφεύγει στα δικαστήρια για ανατροπή της βλαπτικής απόφασης.

Από την άλλη μεριά, ο εργοδότης μπορεί να μεταθέτει εργαζόμενο σε πόλη όπου η επιχείρηση έχει υποκαταστήματα εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί το αμετάθετο, να αλλάζει το είδος της εργασίας εφόσον ανταποκρίνεται στην ειδικότητα του εργαζόμενου, να μεταβάλει μη ουσιαδώς το χρόνο μετάβασης στον τόπο εργασίας εφόσον άλλαξε η έδρα της επιχείρησης.

## 5/ Τι γνωρίζετε για την καταγγελία των συμβάσεων εργασίας - ΛΥΣΗ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ;

Βασικές προϋποθέσεις καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για σπουδαίο λόγο. Έγγραφος τύπος. Καθένα από τα μέρη έχει δικαίωμα σε κάθε περίπτωση να καταγγείλει οποτεδήποτε τη σύμβαση για σπουδαίο λόγο, χωρίς να τηρήσει προθεσμία. Το παραπάνω δικαίωμα δεν μπορεί να αποκλειστεί με συμφωνία.

Η σύμβαση εργασίας **ορισμένου χρόνου** λύεται με την πάροδο του χρόνου για τον οποίο συμφωνήθηκε ότι θα διαρκέσει ή με καταγγελία οποιουδήποτε των συμβαλλομένων μερών όταν συντρέχει **σπουδαίος λόγος**. Η έννοια του σπουδαίου λόγου χαρακτηρίζεται από αοριστία και ο δικαστής θα κρίνει εάν όντως συντρέχει σπουδαίος λόγος που δικαιολογεί την καταγγελία. Σπουδαίο λόγο συνιστούν περιστατικά που καθιστούν δυσχερή τη συνέχιση της σύμβασης για αυτόν που τα επικαλείται, ώστε κατά την καλή πίστη και εντιμότητα που απαιτούνται στις συναλλαγές, να μην είναι δυνατό να αξιωθεί από αυτόν η συνέχιση της συμβατικής του δέσμευσης.

Από πλευράς εργοδότη σπουδαίο λόγο συνιστούν οι επανειλημμένες απουσίες του εργαζόμενου, η παραβίαση της υποχρέωσης πίστης, η έλλειψη συνεργασίας και οι διενέξεις κατά τη διάρκεια της εργασίας, ο κλονισμός της εμπιστοσύνης.

Δεν αποτελούν σπουδαίο λόγο οι πολιτικές πεποιθήσεις του εργαζόμενου, η άρνησή του να παρέχει υπηρεσίες στο εξωτερικό. Αν ο σπουδαίος λόγος, για τον οποίο έγινε η καταγγελία, συνίσταται ή οφείλεται σε αθέτηση της σύμβασης, εκείνος που την αθέτησε έχει υποχρέωση σε αποζημίωση .

Αν ο σπουδαίος λόγος, για τον οποίο ο εργοδότης έκανε την καταγγελία, οφείλεται σε μεταβολή των προσωπικών ή των περιουσιακών του σχέσεων, το δικαστήριο μπορεί, κατά την κρίση του, να επιδικάσει στον εργαζόμενο εύλογη αποζημίωση. Υποχρέωση του εργοδότη να εκδώσει πιστοποιητικό για το είδος και την διάρκεια της εργασίας του εργαζόμενου.

Βασικές προϋποθέσεις καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου:

Γραπτή κοινοποίηση της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας στον εργαζόμενο, Τήρηση ορισμένου χρόνου προειδοποίησης (ανάλογου με την προϋπηρεσία), Χορήγηση αποζημίωσης, Αναγγελία της απόλυσης στο ΕΡΓΑΝΗ μέσα σε 8 ημέρες από την κοινοποίηση του εγγράφου της καταγγελίας στον εργαζόμενο. Η παράλειψη της προϋπόθεσης αυτής δεν ακυρώνει την καταγγελία, αλλά έχει ποινικές συνέπειες για τον εργοδότη.

## 6/ Ποια είναι η διαφορά σύμβασης εργασίας – σύμβασης έργου;



**Eclass4U**

*The best Choice for you*

Στη σύμβαση έργου μας ενδιαφέρει το αποτέλεσμα της εργασίας ενώ στη σύμβαση εργασίας μας ενδιαφέρει η εργασία καθαυτή. Στη σύμβαση εργασίας υπάρχει έντονο το στοιχείο της εξάρτησης από τον εργοδότη ενώ στη σύμβαση έργου δεν υπάρχει τέτοια εξάρτηση.

**Σύμβαση έργου:** πρόκειται για αμοτεροβαρή και επαχθή σύμβαση αφού ένα πρόσωπο, ο εργολάβος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκτελέσει ένα έργο και ο εργοδότης την υποχρέωση να καταβάλει την συμφωνηθείσα αμοιβή. Στη σύμβαση έργου δεν εφαρμόζεται η εργατική νομοθεσία, αλλά οι διατάξεις των άρθρων 681 - 702 του Αστικού Κώδικα, που ρυθμίζουν τη σύμβαση έργου. Πρόκειται για άτυπη δικαιοπραξία, εφόσον δεν απαιτείται κατά κανόνα η τήρηση έγγραφου τύπου πλην ελαχίστων περιπτώσεων που προβλέπεται από το νόμο πχ σύμβαση εκτέλεσης δημόσιου έργου.

**Η σύμβαση έργου διαφέρει από τη σύμβαση εργασίας** διότι τα συμβαλλόμενα μέρη προσβλέπουν στο αποτέλεσμα της εργασίας του εργολάβου που είναι η εκτέλεση του έργου και όχι στην εργασία του αυτή καθαυτή. Αντίθετα στη σύμβαση εργασίας τα μέρη προσβλέπουν στην παροχή της εργασίας του εργαζόμενου προς τον εργοδότη, ανεξαρτήτως του αποτελέσματος που αυτή θα φέρει, το οποίο είναι αποκλειστική ευθύνη του εργοδότη να πετύχει, διαχειριζόμενος την εργασία που του παρέχει ο εργαζόμενος.



**ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ**

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ**

Κενή Σελίδα για  
Σημειώσεις

